EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 24.11.2017
COM(2017) 692 final

2017/0310 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed, lõssipulbri kokkuostu suhtes kohaldatava koguseliste piirangu osas

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Riiklikes varudes on praegu ligikaudu 400 000 tonni lõssipulbrit. See kogus on kolmandik lõssipulbri kogu maailmakaubandusest 2017. aasta esimesel poolel. Kõnealuste varude olemasolu juba iseenesest mõjutab turgu.

Euroopa piimaturu vaatluskeskuse majandusnõukogu andmete kohaselt on rasva ja valgu hinnavahe suurem kui kunagi varem. Või/lõssipulbri kümne aasta keskmine hinnasuhe oli 1,4 (minimaalselt 0,8 ja maksimaalselt 1,7) ja alates maist 2016 on see kasvanud ja jõudnud praeguse 4/1 tasemeni. Arvestades enneolematut lõhet või ja lõssipulbri hindade vahel, toimub riiklik sekkumine olukorras, kus turvavõrgu vahendite kasutuselevõtuks puudub turuga seonduv põhjendus.

Vastavalt ühise turukorralduse määrusele algab kindlaksmääratud hinnaga riiklik sekkumine märtsis 2018 ja kestab kuni septembrini 2018, ning koguseline piirang on 109 000 tonni aastas.

Kuna turueksperdite sõnul on suur nõudlus piimarasva järele struktuurne nähtus, käsitletakse lõssipulbrit ka edaspidi *de facto* madalama väärtusega kõrvalsaadusena, kui uusi väljundeid ei leita. Sellise stsenaariumi korral võib alates märtsist saada reaalsuseks see, et riikliku sekkumise raames hakatakse ostma lõssipulbrit. Kui see peaks juhtuma, siis olukorras, kus piima tootjahinnad on rahuldaval tasemel, põhjustaks riigi sekkumine selge kõrvalekaldumise eesmärgist tagada põllumajandussektoris õiglane elatustase.

Seepärast tuleb leida lahendus, et vältida 2018. aastal kindlaksmääratud hinnaga lõssipulbri kokkuostu olukorras, kus selleks puudub turuga seonduv põhjendus. Seega peaks riikliku sekkumise piirmäär olema 2018. aastal null. See tooks kaasa hankemenetluse avamise alates 1. märtsist 2018, mil algab riiklik sekkumine, ning mille käigus peaks komisjon põllumajandusturgude ühise korralduse komitee hääletuse raames iga juhtumi puhul eraldi otsustama, milliseid koguseid tuleks millise kokkuostuhinnaga osta.

Selle tagamiseks, et käesoleva määrusega ette nähtud meetmel oleks vahetu mõju turule ja et turuosalisi teavitatakse õigeaegselt enne järgmise sekkumismeetme algust, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Käesolev ettepanek on kooskõlas põllumajandustoodete ühise turukorraldusega, mille eesmärk on stabiliseerida turud ja kindlustada põllumajandusega tegeleva rahvastikuosa õiglane elatustase.

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikega 3, mille alusel võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal vastu meetmed hindade ja maksude, toetuste ja koguseliste piirangute kehtestamise ning kalapüügivõimaluste kehtestamise ja eraldamise kohta.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Ei kohaldata

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 3.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek kuulub liikmesriikide ja Euroopa Liidu jagatud pädevusse ning on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas.

- **Vahendi valik**

Ei kohaldata

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõjuhinnang**

Ei kohaldata

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata

4. MÕJU EELARVELE

Finantsmõju sõltub ajavahemikus märts – september 2018 pakutud lõssipulbri kogustest/hindadest ning heakskiidetud kogustest/hindadest, mis omakorda sõltub lõssipulbri turu arengust.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ei kohaldata

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku teatavate sätete üksikasjalik selgitus**

Ei kohaldata

2017/0310 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed, lõssipulbri kokkuostu suhtes kohaldatava koguseliste piirangu osas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Lõssipulbri riiklikud sekkumisvarud liidus olid 2017. aasta juuli lõpus 357 359 tonni. Lisaks sellele pakuti 30. septembril 2017 lõppenud sekkumisperioodil kokkuostuks 22710 tonni kindlaksmääratud hinnaga lõssipulbrit.

(2) Pärast kõrgenenud nõudlust või järele süvenes piima- ja piimatoodete sektoris enneolematu lõhe rasva ja valgu hindade vahel.

(3) Liidu piimatarned peaksid prognooside kohaselt 2018. aastal suurenema, mille tulemusena suureneb või ja lõssipulbri tootmine.

(4) Põllumajandustootjatele makstav toorpiima hind jääb tõenäoliselt 2018. aastal sellisele tasemele, mis muudab piimakarjakasvatuse tasuvaks praeguse suure nõudluse tõttu või ja juustu osas, kuigi piimavalgu hind on suhteliselt madal.

(5) Need turutingimused loovad 2018. aastaks erakorralise olukorra, mida tuleb eriti arvesse võtta riikliku sekkumise mehhanismi rakendamisel piimatoodete valdkonnas.

(6) Nõukogu määruse (EL) nr 1370/2013[1] artikliga 3 on kehtestatud koguseline piirang lõssipulbri kokkuostuks kindlaksmääratud hinnaga vastavalt kõnealuse määruse artiklile 2. Kui kõnealune piirang on saavutatud, toimub kokkuost hankemenetluse teel, et määrata kindlaks kokkuostuhinna ülemmäär.

(7) Et vältida kindlaksmääratud hinnaga lõssipulbri kokkuostu olukorras, kus see ei oleks kooskõlas turvavõrgu eesmärgiga, peaks kogu riiklik sekkumine lõssipulbri osas olema korraldatud hankemenetluse teel. Seega peaks 2018. aastal olema kindlaksmääratud hinnaga lõssipulbri kokkuostu koguseline piirang null tonni.

(8) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 1370/2013 vastavalt muuta.

(9) Selle tagamiseks, et käesoleva määrusega ette nähtud ajutisel meetmel oleks vahetu mõju turule ja et see võimaldaks turuosalisi õigeaegselt teavitada enne järgmise sekkumismeetme algust, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist,

[1] Nõukogu 16. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed (ELT L 346, 20.12.2013, lk 12).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1370/2013 artikli 3 lõikele 1 lisatakse järgmine kolmas lõik:

„Erandina esimesest lõigust on 2018. aastal kindlaksmääratud hinnaga lõssipulbri kokkuostu koguseline piirang 0 tonni.“.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

FINANTSSELGITUS				FS/17/MvD/aj Ares (2017) 5672905 6.142.2017.1 agri.ddg3.g.3(2017)5670846 KUUPÄEV: 13.10.2017
1.	EELARVERUBRIIK: Vt eelarveprognoos. 05 02 12 02 (Lõssipulbri ladustamise meetmed)			ASSIGNEERINGUD: Eelarve 2017: 19 miljonit eurot; 2018. aasta eelarveprojekt: 12 miljonit eurot
2.	ETTEPANEK: NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse nõukogu määrust (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed, lõssipulbri kokkuostu suhtes kohaldatava koguseliste piirangu osas			
3.	ÕIGUSLIK ALUS: Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 3.			
4.	EESMÄRGID: vältida kindlaksmääratud hinnaga lõssipulbri kokkuostu olukorras, kus see ei ole turvavõrgu eesmärgi saavutamiseks vajalik, sest muude piimatoodete hinnad on kõrged. Riiklik sekkumine lõssipulbri osas peab olema korraldatud hankemenetluse teel.			
5.	FINANTSMÕJU	12-KUULINE PERIOOD (miljonites eurodes)	EELARVEAASTA 2018 (miljonites eurodes)	EELARVEAASTA 2019 (miljonites eurodes)
5.0	KULUD – ELi EELARVEST MAKSTAVAD (TOETUSED/SEKKUMISED) – RIIGIASUTUSED – MUUD	p.m.	p.m.	p.m.
5.2	ARVUTAMISMEETOD: vt märkused			
6.0	KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA JOOKSVA EELARVE ASJAOMASES PEATÜKIS KIRJENDATUD ASSIGNEERINGUTEST?			Ei kohaldata
6.1	KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA ASSIGNEERINGUTE ÜMBERPAIGUTAMISEGA JOOKSVA EELARVE PEATÜKKIDE VAHEL?			Ei
6.2	KAS ON VAJA LISAEELARVET?			Ei
6.3	KAS TULEVASTESSE EELARVETESSE ON VAJA KIRJENDADA ASSIGNEERINGUID?			Vt märkused
MÄRKUSED: Finantsmõju sõltub ajavahemikus märts–september 2018 pakutud lõssipulbri kogustest/hindadest ning heakskiidetud kogustest/hindadest, mis omakorda sõltub lõssipulbri turu arengust.				